

Sygn. akt III AUa 1011/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 listopada 2015 r.

Sąd Apelacyjny - III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G.

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grażyna Czyżak (spr.)
Sędziowie:	SSA Maria Sałańska - Szumakowicz SSA Iwona Krzeczowska - Lasoń
Protokolant:	sekr.sądowy Agnieszka Makowska

po rozpoznaniu w dniu 26 listopada 2015 r. w Gdańsku

sprawy I. M.

z udziałem zainteresowanego D. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o ubezpieczenie społeczne

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

od wyroku Sądu Okręgowego w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 24 marca 2015 r., sygn. akt VI U 2866/14

1. oddala apelację;
2. zasądza od pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. na rzecz ubezpieczonej I. M. kwotę 120,00 (sto dwadzieścia 00/100) złotych tytułem zastępstwa procesowego za drugą instancję.

SSA Maria Sałańska – Szumakowicz SSA Grażyna Czyżak SSA Iwona Krzeczowska –Lasoń

Sygn. akt III AUa 1011/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 18 września 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. stwierdził, że I. M. w okresie od dnia 01 lutego 2014 r. do dnia 26 maja 2014 r. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, tj. emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zgłoszonego zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u D. S..

W uzasadnieniu tej decyzji organ rentowy wskazał, że brak było racjonalnych przesłanek do zatrudnienia córki przez płatnika składek w okresie od dnia 01 lutego 2014 r. do dnia 26 maja 2014 r., jeżeli D. S. zlikwidował swoją działalność gospodarczą. Ponadto odwołująca od wielu lat pomagała ojcu natomiast została zgłoszona do ubezpieczeń społecznych jako pracownik będąc w zaawansowanej ciąży. Zdaniem tego organu kwestionowaną umowę zawarto dla pozorów (art. 83 k.c.).

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła I. M. domagając się m.in.: zmiany tej decyzji przez ustalenie, że podlegała w spornym okresie pracowniczym ubezpieczeniom społecznym z uwzględnieniem podstawy wymiaru składek wynikającego ze spornej umowy o pracę, zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych i dopuszczenie dowodu z zeznań wskazanych w tym odwołaniu świadków.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona obszernie wywodziła, że zawarcie umowy o pracę z dnia 01 lutego 2014 r. nie zmierzało do obejścia prawa (art. 58 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko wyrażone w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie VI U 2866/14 Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

1. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B. z dnia 18 września 2014 r. w ten sposób, że ustalił, iż I. M. podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym na podstawie umowy o pracę zawartej z D. S.,
2. zasądził od organu rentowego na rzecz odwołującej kwotę 180 zł tytułem kosztów zastępstwa prawnego.

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu I instancji:

Płatnik składek D. S. od 8 lat prowadził działalność gospodarczą dotyczącą sprzedaży odzieży przy ul. (...). Przed zatrudnieniem córki I. M. w prowadzeniu działalności pomagała mu żona M. S., która była zatrudniona jako osoba współpracująca przy prowadzeniu działalności gospodarczej. Żona miała jednak kłopoty z kręgosłupem, zaczęła chorować, wówczas pan D. S. zdecydował się zawrzeć umowę o pracę z córką I. M.. Odwołująca zanim podjęła pracę u ojca sprzedawała na targowisku mieszczącym się w B. na B. prowadząc tam swoją działalność gospodarczą. Działalność tą prowadziła do dnia 30 listopada 2013 r., a od dnia 01 grudnia 2013 r. zgłosiła zawieszenie prowadzenia działalności z uwagi na okoliczność, iż była już wówczas w ciąży, a stanowisko pracy mieściło się na wolnym powietrzu. Odwołująca zawarła z płatnikiem składek umowę o pracę w charakterze sprzedawcy. Miejscem wykonywania pracy był sklep przy ul. (...), wynagrodzenie wynosiło 3.000 zł brutto miesięcznie. Odwołująca sprzedawała odzież, układała na półkach. Odwołująca wykonywała swoją pracę w pełnym wymiarze czasu pracy aż do dnia porodu, tj. do dnia 01 kwietnia 2014 r. Odwołująca miała wystawione zaświadczenie lekarskie o zdolności do pracy. W dniu 04 lutego 2014 r. wypłacono jej wynagrodzenie zgodnie z umową. W okresie wcześniejszym przed zawarciem umowy o pracę ubezpieczona pomagała ojcu w prowadzeniu sklepu jednak pomoc tą świadczyła doraźnie i tylko w razie konieczności.

W trakcie trwania stosunku pracy odwołująca obsługiwała takie klientki jak: M. T., K. T., A. S. (1), A. J., A. S. (2) oraz klienta J. W.. Pomiędzy 11, a 12 marca 2014 r. inspektor A. G. przeprowadził kontrolę z ramienia Inspekcji Handlowej i we wszystkich kwestiach prowadził rozmowy wyłącznie z ubezpieczoną, zauważył też, że obsługuje klientki w sklepie.

Odwołująca w okresie objętym decyzją regulowała także czynsz z tytułu umowy dzierżawy do rąk najemcy P. K. (1), o czym świadczą jej podpisy na dowodach Kp. Płatnik składek D. S. osiągał przychód ze sprzedaży w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w kwocie 143.654 zł.

W momencie urodzenia dziecka przez odwołującą jej matka M. S. poczuła się lepiej i przejęła obowiązki odwołującej razem z drugą córką S. S., która pomagała matce po zajęciach szkolnych.

Sąd Okręgowy uznał zeznania wszystkich świadków za wiarygodne, przy tym zauważył, że organ rentowy ich nie kwestionował. Świadkowie nie mieli żadnego interesu by zeznawać nieprawdę, byli osobami obcymi dla ubezpieczonej. Sąd ten wskazał, że zeznania ich znalazły potwierdzenie nie tylko w dokumentach sprawy, ale także w zeznaniach zainteresowanego i odwołującej.

Sąd I instancji zważył, że kwestią sporną w sprawie była okoliczność faktycznie wykonywanej pracy przez odwołującą, wobec zarzutu organu rentowego o pozorności stosunku pracy i zawarcia umowy jedynie w celu wyłudzenia zasiłku macierzyńskiego. Odwołująca bowiem w dniu zawarcia umowy była w zaawansowanej ciąży, skoro urodziła dziecko w dniu 01 kwietnia 2014 r. Samo zawarcie umowy o pracę w okresie ciąży, nawet gdyby było głównym motywem uzyskania zasiłku macierzyńskiego nie jest naganne co niejednokrotnie podkreślano w orzecznictwie sądowym to jednak udowodnienia po stronie odwołującej wymagało podjęcie pracy i jej wykonywanie (por. wyrok S.N. z dnia 26 lutego 2006 r., III UK 156/06).

Sąd Okręgowy stwierdził, że w rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia z prowadzeniem sklepu przy ul. (...) przez pana D. S. przy pomocy całej rodziny. Sąd ten wywodził dalej, że odwołująca prowadziła co prawda swoją działalność gospodarczą, lecz wobec złych warunków atmosferycznych zawiesiła jej prowadzenie pod koniec grudnia 2013 r. Płatnik składek ojciec odwołującej zaproponował wówczas ciężarnej już ubezpieczonej pracę w swoim sklepie, ponieważ jego żona M. S. nie mogła pracować, przebywała na zasiłku chorobowym. Odwołująca już wcześniej pomagała ojcu w sklepie, znała zasady prowadzenia takiej działalności skoro wcześniej prowadziła ją samodzielnie, była dla płatnika składek osobą godną zaufania. W tej sytuacji pan D. S. powierzył prowadzenie sprzedaży córce, a nie osobie obcej, co zdaniem Sądu I instancji, wydaje się być oczywiste, zwłaszcza że był to okres przejściowy. Płatnik składek bowiem zamierzał wyjechać za granicę do pracy, a działalność gospodarczą w postaci prowadzenia sklepu przejęła jego żona M. S..

Sąd ten podkreślił, że wbrew twierdzeniom organu rentowego płatnik nie wykreślił z rejestru działalności gospodarczej swojej firmy i nie zaprzestał prowadzenia tej działalności, lecz nastąpiło przejście jej przez żonę.

Zdaniem Sądu Okręgowego zamiarem stron w rozpatrywanej sprawie nie było uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego, bowiem nie zostało udowodnione, że świadczenie te ubezpieczona zamierzała uzyskać w sposób niezgodny z prawem. Sąd ten wskazał, że odwołująca wykonywała swoje obowiązki wynikające z umowy o pracę, o czym świadczą zeznania świadków klientów, których obsługiwała, a także urzędnika, który w tym czasie dokonywał inspekcji oraz wynajmującemu, któremu płaciła czynsz. Natomiast pozostali członkowie rodziny (za wyjątkiem pani M. S.) jedynie świadczyli doraźną pomoc, która nie mogła być traktowana jako stosunek pracy.

W bogatym orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że skoro odwołująca przystąpiła do pracy i realizowała prawa i obowiązki z niej płynące nie można mówić o pozorności stosunku pracy (por. wyrok S.N. z dnia 12 lipca 2012 r., II UK 14/12, wyrok S.A. w Łodzi z dnia 20 listopada 2014 r.; wyrok S.A. w Gdańsku z dnia 14 października 2014 roku, III AUa 25/14 i wyrok S.A. w Łodzi z dnia 11 września 2014 r., III AUa 2415/13).

Jeżeli chodzi natomiast o zawarcie stosunku pracy przez kobiety będące w ciąży i oceny ważności tak zawartej umowy w świetle art. 83 k.c. jako umowy pozornej, to każdy stan faktyczny należy rozpatrywać indywidualnie bowiem prawo nie zakazuje przecież zawierania umów z kobietami w ciąży. I tak w wyroku z dnia 21 stycznia 2014 r. w sprawie III AUa 794/13 Sąd Apelacyjny w Gdańsku stwierdził, że podjęcie pracy przez kobietę w ciąży przy prowadzeniu pozarolniczej działalności, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie przez nią świadczeń z ubezpieczeń społecznych, nie jest naganne ani tym bardziej sprzeczne z prawem, jeżeli praca była faktycznie wykonywana. Takie same stanowisko odnosi się do zawierania przez kobiety w ciąży stosunku pracy.

W wyroku z dnia 05 listopada 2013 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi w sprawie III AUa 120/13 stwierdził, że samo zawarcie umowy o pracę w okresie ciąży, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie zasiłku macierzyńskiego, nie jest naganne, a tym bardziej sprzeczne z prawem.

Sąd I instancji w rozpatrywanej sprawie w pełni podzielił powyższe poglądy.

Zdaniem tego Sądu odwołująca w pełni realizowała wszelkie obowiązki wynikające ze stosunku pracy w myśl art. 22 k.p., a zatem w myśl art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy systemowej jako pracownik podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od dnia rozpoczęcia stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku.

W związku z powyższym, w myśl art. 477 (14) § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania, na mocy art. 98 i art. 99 k.p.c. oraz § 12 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.), Sąd ten orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku, biorąc pod uwagę nakład pracy pełnomocnika.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. zaskarżając ten wyrok w całości i zarzucając mu:

1) błąd w ustaleniach faktycznych, mający wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, polegający na przyjęciu, że zachodzą podstawy do uznania, iż odwołująca zawarła z zainteresowanym umowę o pracę z zamiarem faktycznej jej realizacji i tym samym stosunek pracy został nawiązany, podczas gdy okoliczności sprawy świadczą o tym, że umowa została zawarta jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczeń społecznych, konsekwencją czego jest naruszenie norm prawa materialnego, tj. art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1, art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 1442 ze zm.) oraz art. 83 § 1 ustawy z dnia 23.04.1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2014 roku, poz. 121), art. 78 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (t.j. Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 ze zm.),

2) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic zasady swobodnej oceny dowodów.

W uzasadnieniu apelacji organ rentowy dokonał streszczenia postępowań: administracyjnego i sądowego-pierwszoinstancyjnego w niniejszej sprawie oraz zakwestionował przyjęcie przez Sąd I instancji w oparciu o przeprowadzone w sprawie dowody, że ubezpieczona faktycznie wykonywała umówioną pracę na rzecz D. S..

W konkluzji apelacji organ ten wnosił o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie

2) uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Pismem procesowym z dnia 03 czerwca 2015 r., w odpowiedzi na apelację organu rentowego, I. M. wniosła o jej oddalenie w całości i zasądzenie od tego organu na rzecz skarżącej kosztów procesu w wysokości sześciokrotności stawki podstawowej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie, ponieważ nie zawiera zarzutów skutkujących uchyleniem lub zmianą wyroku Sądu I instancji.

Z treści apelacji wynika zarzut naruszenia prawa procesowego, a w szczególności art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, a w konsekwencji dokonanie błędnych ustaleń faktycznych w sprawie dotyczących faktycznego wykonywania umówionej pracy przez I. M. na rzecz D. S. w okresie od dnia 01 lutego 2014 r. do dnia 31 marca 2014 r.

Skuteczne postawienie zarzutu sprzeczności istotnych ustaleń ze zgromadzonymi dowodami lub naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, lub

nie uwzględnił wszystkich przeprowadzonych w sprawie dowodów, jedynie to bowiem może być przeciwstawione uprawnieniu do dokonywania swobodnej oceny dowodów (por. wyrok S.N. z dnia 13 października 2004 r., III CK 245/04, LEX nr 174185).

W ocenie Sądu II instancji we wskazanym w apelacji zakresie skarżący nie zdołał wykazać wadliwości rozumowania Sądu Okręgowego z punktu widzenia zaprezentowanych powyżej kryteriów.

Wprawdzie Sąd ten błędnie ustalił, że wnioskodawczyni wykonywała umówioną pracę aż do dnia porodu, tj. do dnia 01 kwietnia 2014 r., ponieważ poród miał miejsce dopiero w dniu 17 kwietnia 2014 r. (k. 1 akt ZUS), lecz pozostaje to bez wpływu na prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia.

W pozostałym zakresie Sąd Apelacyjny w pełni podziela poczynione w postępowaniu sądowym-pierwszinstancyjnym w przedmiotowej sprawie ustalenia faktyczne i rozważania prawne oraz przyjmuje je za własne, a zatem nie zachodzi potrzeba ich powtarzania w tym uzasadnieniu (por. wyrok S.N. z dnia 11 czerwca 1999 r., II CKN 391/98, LEX nr 523662).

Spór w przedmiotowej sprawie koncentruje się na kwestii, czy w okresie od dnia 01 lutego 2014 roku do dnia 26 maja 2014 r. D. S. łączył z I. M. stosunek pracy, a zatem czy wnioskodawczyni uzyskała status pracownika w rozumieniu przepisu art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 ze zm., nazywanej dalej ustawą systemową).

Od odpowiedzi na postawione wyżej pytanie zależy ustalenie, czy zachodzą przesłanki z art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 1 ustawy systemowej do objęcia I. M. obowiązkowo, pracowniczymi ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnym, rentowymi, chorobowym i wypadkowym w tym okresie.

Zgodnie z zasadą kontradiktoryjności znajdującą wyraz w art. 232 zdanie pierwsze k.p.c. to na odwołującej spoczywa ciężar wykazania, że strony kwestionowanej umowy o pracę miały zamiar wykonywać obowiązki stron stosunku pracy i faktycznie to czyniły, ponieważ to ona z powyższego faktu wywodzi skutek prawny w postaci podlegania z tego tytułu obowiązkowo, pracowniczym ubezpieczeniom społecznym w spornym okresie.

Sąd II instancji podkreśla, że aby uznać umowę za pozorną, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 83 § 1 k.c., muszą zostać kumulatywnie spełnione następujące przesłanki: oświadczenie woli musi być złożone drugiej stronie, tylko dla pozorów, przy czym adresat oświadczenia woli musi zgadzać się na pozorowanie czynności prawnej. Złożenie oświadczenia woli dla pozorów oznacza, że składający wolę nie chce, aby powstały skutki prawne, jakie zwykle prawo łączy z tym oświadczeniem.

Kwestionowaną umowę o pracę z dnia 01 lutego 2014 r. uznać zatem należałoby za zawartą dla pozorów (art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p.) wówczas, gdyby przy składaniu oświadczeń woli jej strony miały świadomość, że I. M. nie będzie świadczyła pracy, a D. S. nie będzie korzystał z jej pracy (por. wyrok S.N. z dnia 04 sierpnia 2005 r., II UK 321/04, LEX nr 182768).

Nie można przyjąć pozorności oświadczeń woli o zawarciu umowy o pracę, gdy pracownik podjął pracę i ją wykonywał, a pracodawca świadczenie to przyjmował (por. wyrok S.N. z dnia 14 marca 2001 r., II UKN 258/00, LEX nr 49241).

Dla uznania, że strony kwestionowanej umowy o pracę faktycznie wykonywały wypływające z niej prawa i obowiązki nie jest wystarczające spełnienie warunków formalnych zatrudnienia takich, jak: potwierdzenie na piśmie przez pracodawcę faktu zawarcia umowy o pracę, przejścia szkolenia BHP, uzyskanie zaświadczenia lekarskiego o zdolności do pracy, czy zgłoszenie do ubezpieczenia, a konieczne jest ustalenie, że strony miały zamiar wykonywać obowiązki stron stosunku pracy i to czyniły (por. wyrok S.N. z dnia 19 października 2007 r., II UK 56/07, LEX nr 376433).

Celem rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy kluczowe jest na wstępie ustalenie, czy przeprowadzone dowody potwierdzają faktyczne wykonywanie przez I. M. czynności, należących do zakresu jej obowiązków.

Zeznania: D. S. (k. 58-59 akt ZUS) i I. M. (k. 91-92 akt ZUS) w postępowaniu administracyjnym oraz przesłuchanie zainteresowanego w charakterze strony w postępowaniu sądowym-pierwszoinstancyjnym (k. 20-21 akt sprawy 00:03:51) wskazują, że do obowiązków I. M. należało: obsługa klienta, sprawdzanie towaru na wieszakach i zmiana ekspozycji w miarę potrzeby, roznoszenie towaru i metkowanie.

Z takim zakresem obowiązków koresponduje powierzone I. M. w kwestionowanej umowie o pracę z dnia 01 lutego 2014 r. (k. 19 akt sprawy) stanowisko sprzedawcy.

Z zeznań świadków, a w szczególności: M. T. (k. 92-93 akt sprawy 00:09:41), K. T. (k. 93 akt sprawy 00:14:29), A. G. (k. 93 akt sprawy 00:31:40), J. C. (k. 93-94 akt sprawy 00:35:53), J. W. (k. 94 akt sprawy 00:41:47), H. O. (k. 94 akt sprawy 00:49:35), P. K. (2) (k. 94-95 akt sprawy 00:56:49), A. S. (1) (k. 95 akt sprawy 01:06:32) i A. S. (2) (k. 95 akt sprawy 01:15:22) wynika, że odwołująca w spornym okresie pracowała w sklepie (...) – obsługiwała klientów, wydawała towar i przyjmowała zapłatę ceny.

Powyższe zeznania korespondują we wskazanym zakresie z treścią przesłuchania w charakterze stron: D. S. (k. 20-21 akt sprawy 00:03:51) i I. M. (k. 21 akt sprawy 00:25:42).

Ponadto podkreślić należy, że w świetle: zeznań świadka P. K. (2) (k. 94-95 akt sprawy 00:56:49) i treści dokumentów w postaci dowodów wpłat na poczet czynszu najmu: za marzec 2014 r. (k. 98 akt sprawy) i za luty 2014 r. (k. 99 akt sprawy) wnioskodawczyni uiszczała w imieniu swojego pracodawcy czynsz najmu za lokal użytkowy na rzecz P.W. (...) P. K. (2) w B. za te miesiące.

Z treścią powołanych wyżej dowodów, przemawiających za faktycznym wykonywaniem umówionej pracy przez I. M. na rzecz D. S., korespondują zgromadzone w aktach sprawy i w aktach ZUS dokumenty towarzyszące nawiązaniu, kontynuacji i zakończeniu stosunku pracy w postaci: umowy o pracę z dnia 01 lutego 2014 r. (k. 19 akt sprawy, k. 70 akt ZUS), świadectwa pracy z dnia 27 maja 2014 r. (k. 88-89 akt ZUS), zaświadczenia lekarskiego z dnia 04 lutego 2014 r. (k. 80 i 87 akt ZUS), indywidualnych list płac: z dnia 28 lutego 2014 r. (k. 79 akt ZUS) i z dnia 31 marca 2014 r. (k. 78 akt ZUS), kwestionariusza osobowego z dnia 01 lutego 2014 r. (k. 76 akt ZUS), listy obecności w lutym i marcu 2014 r. (k. 74 akt ZUS), rocznej karty ewidencji czasu pracy (k. 73 akt ZUS), oświadczenia w sprawie korzystania z uprawnień związanych z rodzicielstwem (k. 69 akt ZUS), informacji o warunkach zatrudnienia: z dnia 04 lutego 2014 r. (k. 68 akt ZUS) i z dnia 01 lutego 2014 r. (k. 67 akt ZUS), oświadczeń pracownika: o zapoznaniu się z informacją dotyczącą równego traktowania w zatrudnieniu (k. 66 akt ZUS), o zapoznaniu się z przepisami bhp (k. 64 akt ZUS) i dla celów obliczania miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (k. 63 akt ZUS) oraz zaświadczenia lekarskiego z dnia 31 stycznia 2014 r. (k. 61 akt ZUS).

Podsumowując przeprowadzone wyżej rozważania, Sąd ten stwierdza, że wbrew stanowisku apelującego przeprowadzone w sprawie dowody dają podstaw do przyjęcia, że I. M. faktycznie podjęła i wykonywała umówioną pracę na rzecz D. S..

Celem ustalenia motywów, którymi kierował się zainteresowany zawierając z wnioskodawczynią kwestionowaną umowę o pracę, nieodzowne jest też ustalenie, czy istniała gospodarczo uzasadniona potrzeba jej zatrudnienia.

Zasady logiki i doświadczenia życiowego nakazują bowiem stwierdzić, że pracodawca tworzy nowe miejsce pracy z uwagi na gospodarczą potrzebę zatrudnienia pracownika i opłacalność tej decyzji, nie zaś jedynie w celu stworzenia mu ochrony ubezpieczeniowej. Powyższe wynika z tego, iż zatrudnienie pracownika generuje znaczne koszty – wynagrodzenie za pracę i składki na ubezpieczenie w części obciążającej pracodawcę.

Wprawdzie nie jest przedmiotem sporu i nie budzi wątpliwości, że w okresie przypadającym przed zawarciem kwestionowanej umowy o pracę, D. S. nie zatrudnił innego pracownika na stanowisku sprzedawcy, lecz w świetle jego przesłuchania w charakterze strony (k. 20 akt sprawy 00:03:51) przed dniem 01 lutego 2014 r. prowadził sklep razem

z żoną, która współpracowała z nim przy prowadzeniu pozarolniczej działalności gospodarczej. Z powodu choroby swojej żony zainteresowany zatrudnił swoją córkę, która już wcześniej pomagała rodzicom przy prowadzeniu sklepu.

Powyższe okoliczności znajdują potwierdzenie w treści zeznań świadków: K. T. (k. 93 akt sprawy 00:14:29), J. W. (k. 94 akt sprawy 00:41:47), H. O. (k. 94 akt sprawy 00:49:35) i A. S. (2) (k. 95 akt sprawy 01:15:22), którzy wskazali, że przed spornym okresem klientów obsługiwała M. S., zaś I. M. widywali w sklepie (...) sporadycznie.

Charakter prowadzonej przez zainteresowanego działalności gospodarczej - sprzedaż detaliczna odzieży prowadzona w wyspecjalizowanych sklepach (k. 9 akt ZUS), jak i jej rozmiar, znajdujący wyraz w wysokości osiągniętych przychodów, wynikających z treści dokumentów w postaci: informacji PIT-28/A w 2013 r. (k. 27 akt sprawy), zeznania PIT-28 w 2013 r. (k. 28-29v. akt sprawy), kwot przychodów osiągniętych w poszczególnych miesiącach: 2013 r. (k. 33-47 akt sprawy) oraz w miesiącach: lutym, marcu i kwietniu 2014 r. (k. 37-41 akt ZUS), uzasadnia zatrudnienie przez niego sprzedawcy.

Jednocześnie w świetle dokumentów w postaci: zaświadczeń Centralnej ewidencji i informacji o działalności gospodarczej (k. 10 i 12 akt ZUS), kwestionariusza osobowego (k. 76 akt ZUS) oraz świadectwa ukończenia liceum menadżerskiego z dnia 27 kwietnia 2006 r. (k. 75 akt ZUS), jak również zeznań I. M. w postępowaniu administracyjnym (k. 91-92 akt ZUS), przesłuchania w charakterze stron: D. S. (k. 20-21 akt sprawy 00:03:51) i wnioskodawczyni (k. 21 akt sprawy 00:25:42) nie ulega wątpliwości, że odwołująca ma wymagane kwalifikacje i wieloletnie doświadczenie zawodowe do wykonywania pracy sprzedawcy w handlu detalicznym odzieży.

W związku z powyższymi okolicznościami nie budzi wątpliwości ekonomiczny sens zatrudniania przez D. S. I. M. na stanowisku sprzedawcy.

Tym samym przeprowadzone w przedmiotowej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, że: strony spornej umowy o pracę miały zamiar wykonywać wynikające z niej obowiązki i to czyniły, zaś po stronie zainteresowanego zachodziła uzasadniona gospodarczo potrzeba zatrudnienia wnioskodawczyni.

Wprawdzie treść dokumentów w postaci: oświadczenia w sprawie korzystania z uprawnień związanych z rodzicielstwem (k. 69 akt ZUS) i zaświadczenia lekarskiego z dnia 31 stycznia 2014 r. (k. 61 akt ZUS) wskazuje, że strony tej umowy o pracę w momencie jej zawierania wiedziały o zaawansowanej ciąży wnioskodawczyni, lecz podzielić należy stanowisko iż samo zawarcie umowy o pracę w okresie ciąży, nawet gdyby głównym motywem było uzyskanie zasiłku macierzyńskiego nie jest naganne, ani tym bardziej sprzeczne z prawem (por. wyrok S.N. z dnia 06 lutego 2006 r., III UK 156/05, LEX nr 272549).

Wbrew stanowisku apelującego brak jest podstaw do przyjęcia, że zawarcie kwestionowanej umowy o pracę służyć miało jedynie sztuczemu wykreowaniu stosunku pracy, a w konsekwencji uzyskaniu przez I. M. statusu prawnego pracownika w celu umożliwienia jej korzystania ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a zatem iż kwestionowana umowa o pracę jest na podstawie art. 83 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. nieważna z mocy prawa.

Sąd I instancji prawidłowo uznał, że zainteresowana od dnia 01 lutego 2014 r. do dnia 26 maja 2014 r. pozostawała w stosunku pracy w rozumieniu art. 22 § 1 k.p., wobec tego uzyskała status pracownika w rozumieniu art. 8 ust. 1 ustawy systemowej, a w konsekwencji, stosownie do treści art. 6 ust. 1 pkt 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 w zw. z art. 13 pkt 1 ustawy systemowej, zachodzą podstawy prawne do objęcia jej w tym okresie obowiązkowo pracowniczymi ubezpieczeniami społecznymi: emerytalnym, rentowymi, chorobowym oraz wypadkowym.

Wobec powyższego, uznając apelację organu rentowego za bezzasadną, na mocy art. 385 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w pkt 1 sentencji wyroku.

W przedmiocie kosztów procesu – kosztów zastępstwa procesowego I. M. poniesionych w postępowaniu apelacyjnym, na mocy art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c., § 2 ust. 1 i 2, § 12 ust. 2 i § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb

Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2013 r., poz. 461 ze zm.), Sąd ten orzekł jak w pkt 2 sentencji wyroku.